

PATVIRTINTA

Alytaus lopšelio-darželio „Vyturėlis“
direktorius 2019 m. vasario 15 d.
įsakymu Nr. V-11

ALYTAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „VYTURĖLIS“ DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Alytaus vaikų lopšelio–darželio „Vyturėlis“ (toliau – Mokykla) darbuotojų etikos kodeksas (toliau – Etikos kodeksas) reglamentuoja visų Mokyklos darbuotojų veiklos bendražmogiškuosius, profesinės etikos, moralaus elgesio principus, vertybines nuostatas, kurių **įsipareigoja laikytis** visi bendruomenės nariai.
2. Etikos kodeksas papildo darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurias reglamentuoja Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, Mokyklos nuostatai, Vidaus darbo ir tvarkos taisyklės, kiti teisės aktai.
3. Etikos kodekso paskirtis:
 - 3.1. telkti Mokyklos darbuotojus pripažinti ir įtvirtinti svarbiausius **darbinės veiklos** vertybinius principus: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui ir jo privačiam gyvenimui, profesinę bei pilietinę atsakomybę, socialinį jautrumą, žmogaus teisių pripažinimą;
 - 3.2. kurti Mokykloje demokratišką, saugią aplinką, skatinančią pasitikėjimą, kūrybingumą, profesionalumą, solidarumą bei dvasingumą;
 - 3.3. įvardyti etikos požiūriu vengtina elgesį;
 - 3.4. teikti konfliktinių situacijų, susijusių su etikos principų nesilaikymu, vertinimo ir sprendimo rekomendacijas;
 - 3.5. skatinti Mokyklos darbuotojų suvokimą, kad etinis aspektas – svarbi bet kokios veiklos, sprendimo dalis, svarbi prielaida didinti visuomenės pasitikėjimą Mokyklos veikla.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

4. Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.
5. Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.
6. Darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištinga elgsena viešajame gyvenime.
7. Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų Etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.
8. Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.
9. Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.
10. Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas, atlikdamas savo pareigas, vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.
11. Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

12. Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.
13. Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.
14. Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.
15. Tolerancija – pakantus kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo gerbimas.

III SKYRIUS

PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

16. Mokyklos darbuotojai, suvokdami Etikos kodekso normų nuostatas ir pripažindami svarbiausias vertybes, įsipareigoja:
 - 16.1. aktyviai palaikyti Mokyklos siekius, tinkamai reprezentuoti jos vardą regione, šalyje ir užsienyje;
 - 16.2. puoselėti pagarbius tarpusavio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu, nepaisant amžiaus, lyties ir lytinės orientacijos, išvaizdos, negalios, socialinės padėties, rasės ir etninės priklausomybės, religijos, įsitikinimų, politinių pažiūrų, užimamų pareigų bei su savivaldos institucijomis (Mokyklos taryba, Mokytojų taryba ir kt.);
 - 16.3. laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareigybės aprašuose numatytas funkcijas;
 - 16.4. nuolat rūpintis savo kvalifikacijos tobulinimu;
 - 16.5. nuolat rūpintis savo kalbos ir elgesio kultūros ugdymu;
 - 16.6. objektyviai vertinti kitų darbus ir pastangas, padedant atskleisti nepanaudotas galimybes, kolegiskai patariant ir padedant vieni kitiems;
 - 16.7. būti nešališkiems ir neturėti išankstinio nusistatymo priimant sprendimus;
 - 16.8. bendradarbių, tėvų ar vaikų akivaizdoje nedemonstruoti jokių neigiamų emocijų;
 - 16.9. vengti tarpusavio konfliktų, o jiems iškilus elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai, išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo;
 - 16.10. nedangstyti bendruomenės narių daromų klaidų.
17. Suprasti, jog pedagogo, darbuotojo laisvei bei orumui prieštarauja:
 - 17.1. nepakantumas kitokiai kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;
 - 17.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;
 - 17.3. darbuotojų ir vaikų tėvų (įtėvių, globėjų) išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.
18. Suprasti, jog profesinę etiką pažeidžia:
 - 18.1. kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;
 - 18.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems darbuotojams skirtos informacijos slėpimas;
 - 18.3. eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;
 - 18.4. darbuotojo nepagarbus atsiliepimas apie nedalyvaujančio kolegos profesinius gebėjimus, asmenines savybes;
 - 18.5. paviešinta ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeniniai reikalai ir pan.);
 - 18.6. paviešinta ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie vaikus, jų tėvus (globėjus ar įtėvius) (socialinė padėtis, šeiminiai santykiai, ligos ar pan.), jeigu ta informacija nesusijusi su vaiko gerove ar aktuali tik vaikų ugdantiems mokytojams, kitiems specialistams;
 - 18.7. nepagarbus elgesys (ar nepagarbi, įžeidžianti kalba) su vaikais, tėvais, darbuotojais, kitais viešaisiais asmenimis, besilankančiais įstaigoje.
19. Tausoti ir atsakingai naudoti Mokyklos turtą, medžiaginius išteklius, taupiai naudoti valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas. Šią nuostatą pažeidžia:

- 19.1. mokyklos materialinių bei finansinių išteklių naudojimas politinei veiklai, privačiam verslui, asmeninių poreikių tenkinimui;
- 19.2. mokyklos nuosavybės, turto niokojimas dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.
20. Mokyklos vadovai, vadovaudamiesi atsakomybe, viešumu turi:
 - 20.1. siekti teisingai nagrinėti prašymus, skundus, pareiškimus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, savo įgaliojimus naudoti priimant nešališkus sprendimus;
 - 20.2. nesinaudoti tarnybine padėtimi siekdami asmeninės naudos;
 - 20.3. remti ir plėtoti bendruomenės narių teises ir laisves;
 - 20.4. skatinti kolegišką keitimąsi kūrybinėmis idėjomis, plėtoti tarpinstitucinius, tarptautinius ryšius;
 - 20.5. neviršyti savo pareiginių įgaliojimų.
21. Kiekvienas Mokyklos darbuotojas turi:
 - 21.1. be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, siekdamas pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimata;
 - 21.2. prisiimti dalį atsakomybės už sklandų Mokyklos darbą, savo veikloje vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais;
 - 21.3. vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto;
 - 21.4. nereikalauti tiesioginių ar netiesioginių dovanų iš vaikų tėvų (globėjų, įtėvių), jam pavaldžių darbuotojų;
 - 21.5. griežtai laikytis Alytaus lopšelio-darželio “Vyturėlis” vaikų ir jų tėvų asmens duomenų tvarkymo taisyklių bei Asmens duomenų tvarkymo Alytaus lopšelyje-darželyje “Vyturėlis” taisyklių.

IV SKYRIUS

ETIKOS KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

22. Būtina Etikos kodekso priėmimo sąlyga – viešas projekto svarstymas, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas.
23. Mokyklos bendruomenė ir kiekvienas jos narys asmeniškai įsipareigoja gerbti Etikos kodekso reikalavimus ir rūpintis jo veiksmingumu.
24. Etikos kodekso priežiūrą atlieka direktoriaus įsakymu sudaryta Mokyklos bendruomenės narių elgesio ir etikos priežiūros komisija (toliau – Komisija), vadovaudamasi Etikos kodeksu.
25. Komisijos penkis narius trejiems metams tvirtina direktorius.
26. Kandidatus tapti Komisijos nariais pasiūlo: 3 – Mokytojų taryba, 1 – nepedagoginių darbuotojų susirinkimas, 1 deleguoja direktorius iš administracijos kiekvienam gautam prašymui tirti.
27. Komisijos nariai gali eiti pareigas ne ilgiau kaip dvi kadencijas iš eilės.
28. Komisija dirba vadovaudamasi Etikos kodeksu, patvirtintu direktorius.
29. Komisija į posėdžius turi teisę ir pareigą kviesti su svarstomu klausimu susijusius asmenis.
30. Komisijos posėdžiai šaukiami gavus prašymą arba siekiant inicijuoti Etikos kodekso papildymus ar pakeitimus.
31. Komisijos posėdžius šaukia ir jiems vadovauja Etikos komisijos pirmininkas. Jeigu gautas prašymas susijęs su juo, posėdį šaukia ir jam vadovauja Komisijos pirmininko pavaduotojas. (Komisijos pirmininku ar pavaduotoju negali būti administracijos atstovas).
32. Pažeidimai, dėl kurių kreipiamasi į komisiją, turi būti įvykę ne seniau kaip prieš 14 kalendorinių dienų.
33. Prašymai dėl etikos pažeidimų registruojami raštinėje, vizuojami direktoriaus ir įteikiami Komisijos pirmininkui. Priimami svarstyti tik aiškiai motyvuoti prašymai. Anoniminiai prašymai nesvarstomi.
34. Komisija privalo išnagrinėti gautą prašymą, priimti sprendimą ir raštu, pasirašytu Komisijos pirmininko, atsakyti prašymą pateikusiam ar suinteresuotam asmeniui ne vėliau kaip per 20 darbo dienų

nuo prašymo gavimo dienos. Komisija prašymo išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu. Komisijos raštiški atsakymai registruojami raštinėje.

35. Bendruomenės narys, dėl kurio gautas prašymas, yra informuojamas apie jo turinį ir pateikia raštu paaiškinimus per 5 darbo dienas nuo informavimo dienos.

36. Bendruomenės narys turi teisę dalyvauti Komisijos posėdyje, kuriame svarstomas su juo susijęs prašymas ar informacija.

37. Komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neskleisti informacijos apie tiriamą medžiagą, kol atliekamas tyrimas.

58. Komisijos sprendimai yra teisėti, jei posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip 3 Komisijos nariai. Nedalyvaujant pirmininkui, Komisijai vadovauja pirmininko pavaduotojas.

59. Komisijos sprendimai priimami balsų dauguma. Jeigu posėdyje dalyvaujančių narių balsai pasiskirsto po lygiai, lemiamas yra Komisijos pirmininko balsas.

60. Etikos kodeksas negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms profesinėms vertybėms atvejų, todėl Etikos komisija, nagrinėdama konkrečius prašymus dėl nederamo elgesio Etikos kodekso numatytais atvejais, turi spręsti, ar konkretus poelgis yra nesuderinamas su profesinės etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

61. Etikos komisija, nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė etikos normas, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir laipsnį, turi teisę tokį pažeidimą laikyti darbo pareigų pažeidimu ir taikyti tokias priemones:

61.1. taikyti moralinio poveikio priemones (pvz., pokalbį, žodinę pastabą);

61.2. pareikalauti iš bendruomenės nario rašytinio paaiškinimo;

61.3. raštu įspėti bendruomenės narį apie darbo pareigų pažeidimą, nurodant pakartotinio pažeidimo pasekmes vadovaujantis DK 58 str. 2 dalimi.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

62. Kiekvienas bendruomenės narys privalo savo veikloje vadovautis šiuo Etikos kodeksu.

63. Etikos kodekso normų pažeidimas laikomas Vidaus darbo ir tvarkos taisyklių pažeidimu.

64. Priimtas ir direktoriaus patvirtintas Etikos kodeksas skelbiamas mokyklos internetinėje svetainėje.
